

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പത്താം സമ്മേളനം**

**നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത
ചോദ്യം നം.6457**

**03-04-2018 ലെ
മറുപടി**

ഹരിത കേരളം പദ്ധതി

	ചോദ്യം		മറുപടി
	ശ്രീ.പി.കെ.ബഷീർ		മാത്യു.ടി.തോമസ് (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)
(എ)	സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളെ മാലിന്യമുക്തമാക്കി സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയിൽ എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു; വ്യക്തമാക്കുമോ;	(എ)	<p>കേരളത്തിന്റെ വികസനവും സുസ്ഥിരതയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച നാലു മിഷനുകളിൽ ഒന്നാണ് ഹരിതകേരളം മിഷൻ. ജലസംരക്ഷണം, ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണം, കൃഷി വികസനം എന്നിവ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനുകളാണ്. ഹരിതകേരളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെയായി 536 കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം ഉപയോഗിച്ച് തോടുകളുടെ നവീകരണവും മാലിന്യമുക്തമാക്കലും, ഓരവെള്ളക്കയറ്റം തടയുന്നതിനുള്ള ഓരമുട്ടുകൾ, നീരൊഴുക്ക് നിലനിർത്താനാവശ്യമായ തടയണകൾ എന്നിവയും ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപരിയായി സമഗ്ര നീർത്തടം പദ്ധതിയുടെ രൂപീകരണത്തിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് വിവരശേഖരണം, നീർത്തടനടത്തം എന്നിവ നടത്തി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലുമുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി വിലയിരുത്തി ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയും.</p> <p>സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും അവയുടെ വിനിയോഗം, പരിപാലനം, സംരക്ഷണം എന്നിവകളിൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികളാണ് ജലഉപമിഷൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ജലഉപസൗകര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ സാങ്കേതിക മികവുള്ള പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം വിവിധ തലങ്ങളിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ പ്രകാരം താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. കിണറുകളുടെയും കുളങ്ങളുടെയും ശുചീകരണം റീച്ചാർജ്ജിംഗും സംരക്ഷണവും 2. നിലവിലുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം 3. ക്വാറികളിലെ വെള്ളം പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം നേരിട്ട് ജലസ്രോതസ്സായോ റീച്ചാർജ്ജിംഗിന് വേണ്ടിയോ

		<p>ഉള്ള ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ</p> <p>4. ഭൂജല പരിപോഷണം</p> <p>5. മഹാത്മാഗാന്ധി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ഉൾപ്പെടെയുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ സമന്വയം</p> <p>ജനകീയ കൂട്ടായ്മയിലൂടെ പുനരുദ്ധരിച്ച സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സുസ്ഥിര പരിപാലനത്തിനായി ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ സാങ്കേതിക സമിതികൾ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു വരുന്നു.</p>
(ബി)	<p>ജലാശയങ്ങളുടെ സ്ഥിരമായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് കടുംബശ്രീ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ, മറ്റ് സന്നദ്ധസംഘടനകൾ എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഏതെല്ലാം ജലാശയങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്; ഇത് സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം വെളിപ്പെടുത്തുമോ?</p>	<p>(ബി)</p> <p>പരമ്പരാഗത ജലാശയങ്ങളായ കളങ്ങളുടെ സംഭരണശേഷി കൂട്ടി മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനമാണ് ഹരിതകേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത്. 536 കളങ്ങൾക്കുള്ള ഭരണാനുമതി നൽകി. തുടർനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് പ്രാദേശിക സമൂഹവും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കളങ്ങൾ, തോടുകൾ, കനാലുകൾ എന്നിവ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആദ്യഘട്ടമായി നടപ്പാക്കി വരുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്ന ജലസ്രോതസ്സുകളെ കടുംബശ്രീ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ, മറ്റു സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ അതേ രീതിയിൽ സ്ഥായിയായി നിലനിർത്തുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ജലഉപദാതുത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, നഗരസഭാ തലങ്ങളിൽ കിണറുകളുടെയും കളങ്ങളുടെയും ശുദ്ധീകരണവും റീച്ചാർജ്ജിംഗും കളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, തോടുകളുടെയും നിർമ്മാണങ്ങളുടെയും പുനരുജ്ജീവനവും പുതിയവയുടെ നിർമ്മാണവും, പുഴകളുടെ പുനരുജ്ജീവനം മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി വിഹിതത്തിനുപുറമെ ജനകീയ കൂട്ടായ്മ വഴിയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെയും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെയും ഏകോപനം സാധ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുമാണ് ഇവ നടപ്പിലാക്കുന്നത്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ